

Incapit soliloquiū deuoti et Reuerendi patris
henrici fabri de institutione vere religiose
et pfecte vite **Prologus**

Duquar nūc michipm cū hacten-
dū pōtaueri alijs. Quid nū si
eciā orbē lucrificauē et detri-
mentū mei parar? Dequar
recte prāte dño doctrinā gre-
gorij more galloy p̄pas alae-
p̄m excrucies. vt sic ap̄p̄ pri-
mo ante feriēdo meipm vi-
gilantior ero et tūc opibz fructuose clamabo.
Tu igit ip̄e iohes flecte sup̄ teipm oculos cordis
et recognosce te ālta ānis et amplis defecisse a-
p̄fōne cōpēdiosozeqz semita vite p̄frē. Ober-
rastrī et in pluribz d̄spēdiosoū iter egisti. Ece
ergo nūc p̄mo quō v̄e peniteas: et cūti tāpias
nobilitati nō. Ece sedō quō in p̄frū et ī p̄gressu
sedm r̄āssimā lineā ad p̄fectū tendas. Ece 3o
quō p̄fōnis metā et brauiū p̄phēdas. Ece q̄to
quō erga d̄m̄ deū tuū te habeas multo alit̄ q̄
hucusqz. Ece q̄to quō in cōsācōe extiori ī oibz
euentibz nō offendas. s̄ex oibz fructū carpas.

Prima matia p̄his de p̄frā cōsōne h̄ p̄ capla
Qualit̄ te habeabis post lapsū p̄rā p̄mū cap

Deuū ē quō teipm cōtinē possis qm̄ mer-
gavis in p̄fundū abyssū ex hoc ip̄o. q̄ be-
nignissim⁹ deus tu⁹ vocauit te ex viciosa vita
in vitā diuinā. et ex inimico suo te fecit amicu.
q̄ tū maḡ ē q̄ creare celū et terrā. **A**terū

LAHDES-
CHES STADT-
BIBLIOTHEK
DÖSSELDORF

mirū et stupendū ē quidem optimū amator deo ex
viciosa vita tua elinat tanta bona. sū hūilia dēs tua
īstrucone et xpāssione g^a xpmū. atq; maiorem
cautelā in futurū. nec nō magis seruū diligēdi xpmū
deū. et sic quodāmodo felix culpa tua. et quodāmodo
nolle debēs qm̄ recidīs. Verū nobilior est occasio
ad hūiliationē et hūilitatē pp̄a q; dō p̄seruat hōies
a p̄cis et dignificat eū domo. q; q; eū liberat a ma
lis p̄petratis. vt patet ī maria vtraq; sū genitrice
et p̄cetrice. Unde eo p̄fūdīs hūiliare corā deo
quo tibi plura bona p̄cētis p̄stitit. et plura mala
relaxauit. et a plurib; ne madēs p̄seruauit. et
plura bona contulisset. si nō obstitisset tua p̄uersitas
Conimmo si bñ pensare volūis hūiliabēis plq; ex
hoc q; in p̄cis tuis exp̄cauit custodiuit et pep̄at
tibi. q; q; p̄cā ip̄a relaxauit tibi. **A**terū mirū
et gratulabūdū ē hoc in dño deo tuo q; sic remittit
sic exhibet se tibi ac si ip̄m nūq; offēdisses. dūmō
saltr̄ delectas de p̄cis pp̄t' dei honore. et nō pp̄t'
comodū vel īcomodū tuū. Maior ē strino q̄ntū
atq; pua quā h; hō pure pp̄t' deū et q; deū in ho
norauit. q; cōtrario om̄ hōmū pp̄t' semetip̄os. Val
de solatorū in sup̄ et ad diuinū amorē puorati
uū ē. q; deo tā pie sustinuit ī gloriā nōre sibi p̄ te
multis āms illatā. vt tu p̄ hāc venires ī maiore
gloriā. atq; ad maiore amorē trahēt te. Vno et
maiorib; bono dignificat te. **V**ix reperitur hō
sue ī veteri sive in noua lege vix enā hodie ter
mū aliq; in sc̄lo nūi dō p̄stitit magna et sublimā
qm̄ ip̄m p̄cis offendit enā q̄nq; p̄ enormia p̄cā
Ere totū illud fit et factū ē vt ignoscas sic ab

ysalē mīaz eius. et hūilioris pfundiq. et feruēn
colas eū. Adhereas ei. et quo ampliq. renouat me
morā p̄doy tuoy. eo ardeat fiat amor in te et reue
rētia erga dñm deū tuū **De duplici stricione 27. c.**

Demde si uolueris v̄e penitē et fructuose cōteri
de p̄c̄is tuis. aue sūmope a bestiali rēronabi
li et iordinata stricione. illa viz q̄ duat hoīem deoz
sū. et adeo in dolore et desp̄ationē q̄ iam sit filius
p̄ditiois. et nō ptineat ad eū regnū dei et societas
brōy. neq. inhabitatio hic bonoy. q̄ enā sepat hoīez
a p̄fessione. a cōione. orōne atq. a hys exangis. Per
hāc nō meref hō veniā. nec vniq. quidē p̄c̄a licet
mīni. q̄ nō fundat in caritate. **E**z stude h̄c cōtri
cionē discretā ordinatā et fundatā in caritate filia
li erga deū. qua viz plus uoleas q̄ deū i honorasti et
offendisti. q̄ q̄ tibi ip̄i dāpnū iulisti. qua enā petis
p̄nā p̄rem vt remittat offensā p̄ponēs ampliq. non
velle peccatē copante grā dei. enā si in nā p̄p̄a uidet
tibi i possibile a p̄dō cessare. q̄ plus p̄t grā q̄ nā h̄c
cōtricio causabit in te letitiā sp̄ualē et f̄idēnā firmā
de dei rēconciliatione et offensioē et remissione. Hāc
semp̄ solet subseq̄ viuina sp̄lacio et p̄ntia ac famli
aris alioquo dei. **N**irū quoddā et uicidā occurrerit
in hac stricione. vt q̄nto plus deo sp̄olat sic dolentē
tanto ampliq. attendit̄ uolēs ad stricionē. et nō im
nūs ad amorē et letitiā. mentalē gustū quoq. et sa
porē. **C**aritas enī nō p̄t ēē sine motu uirtiuo in
amati. licet hō nō semp̄ p̄cipiat aut noscat ab amā
te. **T**ali stricione uenies quāq. ad hoc. vt nō solū iuo
ces mīaz dei p̄c̄a relaxantē. s̄ enā abyssalē ei9 iusti
ciā vindicatē et p̄umentē. sed usiq. tū h̄nc q̄ sepat

et finalit' a deo. q' vltiq' repugnāt caritati et p'cedit
ex stricione bestiali. Si tū amares dei iusticiā sup
te quā mās, p'ccā tua tā subito delerent sicut gut
ta aque in camino feruētē. Cūto plus mortifica
tione ē in hoc affectu diuine iusticie conamine
tanto plus gaudiū et saporis q' quāto plus displices
tibi ipi et irregularis diuine dispensatiōi sup te. tāto
firmius ligabis cū deo in īsepabili caritate. Caue
tū maxie ne huc appetitus iusticie vindictiē dege
neret in affm̄ et effm̄ tepm̄ occidendi aut ipor
tune castigandi. q' p'ccā p'mēt ad stricionē bestia
le. Q' q' nondū attigisti hūc p'fē stricōis gradu.
niteri salte odi magis p'ccā tua q' diligas. Pete a
dno maiore stricionē. et hoc fac p'ccā dei gl'az
q' p'p' tūū p'pū gaudiū comodū aut īcomodū. et
tūc securā fiduriā habeas de p'ccōy remissione
et de dei reconciliatione. q' dō in īfinitū p'mptior ē
ad relaxandū tibi sic disposito. q' tu sis ad p'cedēdū
Ex quo p'ccā vnusq'q' p'mptior ē ad cōdandū id
q' sibi adūsat. p'ccā at tua quāto maiora sūt tanto
deo magis cōtra. sequit' q' dō libētiss. et volētiss.
et p'mptiss. ē ad delendū ea. si et tu appetis ea
deleri. Et quāto mag' eleuabis in hūc diuinū p'm
horrore. et quodāmo vnus spūs cū deo factus es
p' cōcordiā volūtatiū tanto mag' p'ccā tua absorbet
et cōsumit' in feruētissō igne abissalis m̄e dei
multo citius q' si minima stappa pulueris vt aeris
p'cceret magnē q' esset in quātitate tonus orbis.

Queris De satisfactione pro p'ccō. m. cap
eā q' verissima deoq' gratissima p'ccā
pro p'ccō nō cōsistit p'ncipalit' sicut multi putāt in

opibz extioribz s; reuimus uigilijs d; saplis et silibz
 sed stat ponq; in sinceris et totali rursione ad deū. et
 pfrā auersione ab oi eo qd nosat eē deo contrū cū
 intēnone nullatenq; amodo deū offendendi et cū
 plena rfidētia sup mīa dei rsequeda. **Et** si hār
 grās et quāniq; aliā recipis nō iactabis te p rehs
 pta q; absq; merito tuo gratis accepisti. **Vno** ti
 mē et humiliari magis habes. q; p nūmo bono nō
 potes ei rīdē. **Inter** oia uero extūsem ampe illa
 magis p tua pīa q; te plus puorāt ad cogitōnē
 huīle nūpiq; et tue rfidelitatis erga deū. et eorū
 fidelitatis diuine ac bonitatis ergate. ut sic s; uili
 fices te et tua. et magis res deū et dona sua. **Hic**
 thesaur; et uerus nudes; pfrissime pīe. s; odū
 discretū hūpiq; p; hoc q; deū offendisti cū pposito
 amplio nō offendendi s; ei cōplacendi. et hoc pure
 p; seipm. et nō p; tuū puatū comodū. **Poss;** eē
 tantq; in te q; mox remittēt tibi d; oēm culpā oīm
 hōm in te rgregatā. sicut et oēm penā p eo debitā
Exemplar et speculū hui; uē pīe reper; pfrissime
 i amarissā passione dñi nrī ihu xpi. **Meditatio** et
 exātatio in eadē passione magis tū i caritate et
 fidelitate q; nobis uelucēt ex ea ē tam effīax ad
 pōitā pīaz uerā. q; xps apparē mūdā talit; pe
 nitenti fertur dixisse q; plus fert; p se s; xpo. q;
 p seipō. **Ista** tū rformatio i xpi passionē et eig ra
 tate nō solū iuuat ad uē penitendū sed enā ad
 qdūq; in hac uita agendū et panēdū. **Nā** sicut op
 tima pīa ē sic enā uita optima habē am tota
 lit; eleuatū in deo et segregatū ab oib; rebz. et a
 seipō qntū fieri p; **Unde** exāta illa et media

liberata et frequenter assume pro p̄ma q̄ ad hoc te
ducit vt libe p̄mittas ea q̄ te ab hoc distrahūt
et impedūt vt ieiunū et quedā alia ḡna exana
Cave tū in hoc ne vt singularis ferus facias con
obias et cōem bonā vitā nec carnalis q̄as tenet
ip̄m. Securus em̄ ē sequi hūile viā xp̄i qui semp
dilexit cōtate. In hac assumptione op̄m p̄me et ist
tutione tota vite tue securū satis est et solatorū
tibi q̄ deus et discretus pastor aīe tue noscat te et
op̄a tua atq̄ itenonē et validit̄mē tuā. Et q̄a p̄
p̄mā tua destruxisti et viciasti oīa q̄ sūt in te s̄c̄a atq̄
cū oībz vicijs suis et corp̄s cū oībz sensibz suis atq̄ mē
bris n̄c̄arū ē ad p̄f̄mā p̄māz vt her oīa libe resig
nes deo restauratori tuo et ad ip̄m p̄m̄t̄s refugias
in quo ē oē bonū vt de cetero agat terū p̄m̄t̄s bene
plantū suū. hoc attento maxime q̄ ip̄e pl̄ te amat
q̄ turpe v̄mo amauit sustinuit et p̄texit q̄ tu teip̄s
odisti et p̄didisti. et hoc ē valde efficax remediū
cōt̄ cōt̄ricionē bestiale et ad cōfidenā ac amorē dei
Seda maria philis de p̄f̄mā post cōfisionē h̄z tā mpla
De inclinationibz ad vicia et ip̄ugnatioibz p̄m̄t̄s c.
H Depta p̄ gr̄as dei ista dignissima et rarissima
p̄mā et cōfisionē ex̄sita satisfactioe q̄ dig
nissima vt puemas ad p̄gressū cōpendiosū. et dulci
ssimā ac breuissimā semitā p̄f̄m̄t̄s. caue dilige
tissime ne cōordinate tristeris sup̄ ip̄ugnatione
et cōdinatione n̄ali passionū viciōz atq̄ cōptatio
nū q̄ nō occurrūt neq̄ assūt sine magno p̄f̄m̄t̄s
ad bonū. Onto certissime q̄ ille tenaq̄ acquit
qualibz v̄tute. et nobiliq̄ possidet et glōs̄ia p̄mā
bit q̄ multū ip̄ugnāt̄s sue ab intra sue ab ext̄
et t̄z nō cōsentit sed resistit fortit̄. q̄ ille q̄ n̄alit̄

110

ad virtutes inclinat et nichil impugnat et sic virtute possi-
det debilitat et iacet. **V**iciose estimas te victore sine
certamine. nā virtus in infirmitate perficit. **N**ō gō optes
neq; petas a deo eripi ab hac vel ab illa pssura firmi-
tuā opinionōe. s; cōmitte te volūtati dei. **I**mo sis i
hoc pssus dei et aliens tibi. tūc em eris verus qctus
et securus. sicut et deus qctus et securus ē. maxime
hoc attento q; ad pām impugnat ab extra. vel ab itra
inclinat nō ē pām tibi. sed pām velle deliberat et
pām pfectē ē pām. **A**duer te ergo q; p impulsus
victor et pssuras adūsoy cautus s; eris et vigilas
sup tempm. hēbis deū et scōs eius freq; et seruē
p oculis. hūiliabis p fundis eleuabis altius. in spe
et caritate decorabis. hic virtute pfrā. et p mabeis
glōsius in etna patria. **Ex philis. pfectus s; vite**

Sistit i volūtate strenua deo conformi et oīa resignate ipi
Nō cōtristari iordinate aut aīo dei deo. **q; c**
neq; te a deo delictū aut elongatū reputes
si nō potes te exercē in virtutū opibz. aut si nō hēs
grāz s; deuotiōis. dū repis te in bona voluntate
Si fortit' et fidelit' cupis a deo hūilitatē caritatē carit-
tate. et quānūq; aliā virtutē. ecce iā verant hēs eā
et nec deus nec aliq; creaturā pnat te ea. q; virtus est
in recta et bona volūtate. **R**ecta et bona volūtatis ē
q; in oībz pure itendit honorē dei. qd' nō h; volūtatis
nālis. **E**nto tū magnā ēē differēciā iter volūtate
fictā et verā. nā pma dicit. **E**go libenter vellē ēē
castus hūilis pacēs. vel ego libent' obedire deo
Seda vō dicit strenue. **E**go cū dei grā volo ēē castus
volo me conformāē diuine volūtati r' et hec iā oīa
possidet cōpita. **S**i mechandi mala volūtatis iam

adepta ē mōile p̄m̄ multo maḡ bona volūtas habz
iam actu id qd̄ petit qz fortior ē p̄t̄ gr̄as assistentem
Sequit̄ ex hys dictis qz tantus es corā deo. q̄nta est
volūtas tua. **Et** si habuis volūtatē apli iā eq̄lis es
ap̄lo. saltē q̄ntū ad verā radicē s̄tatis et caritatis
Sequit̄ enā ex hys qz q̄ntitas caritatis et s̄tatis et
nūq̄qz aliq̄ gr̄e v̄tutis vel deuorōis. nō consistit in
q̄ntitate iubilatiōis aut fletus. siue īfluxe deuorōis
dulcedis. nec ī cōfessione deuota tonz corpis. nec
enā in q̄ntitate op̄is aut ext̄m̄ ext̄ioris. nec ī subli
mitate reuelatiōnū. nec ī diuina iustitata abstīnētia
ab oī ref̄sione corpis. nec ī abstractiōe ext̄atua s̄esuo
nec ī obiectali vel tābili s̄iā oblānōne sensuū. sicut
aliq̄ dicit̄ se vidisse p̄sonā ih̄u sensisse odore r̄f̄ nec ī
cōione x̄pi vinctuosa et s̄ilibz. q̄ oīa q̄uis deus prestat
suis hūilibz et timoratis in bonū. t̄n̄ sup̄bis p̄t̄ p̄ce
de ex sola n̄ā aut ex op̄atione dyaboli in eoz ruina
Et at̄ amorosa volūtas v̄nitua cū deo et p̄ximo sit
p̄ciōsior oībz p̄d̄is patet p̄mo qz talia dantur marie
cāpiētibz et subtrahūt sepe p̄f̄is. 7° qz talia sūt reli
quēda q̄nt̄ p̄t̄ caritatē. caritas at̄ nūq̄ est reliquēda
7° qz talia nō sūt de n̄tate salutis. caritas aut̄ est
n̄taria ad salutē. **Vnde** leḡ de quadā religiosa sur
gente de lecto suo ad n̄strandū ifirmo. licet x̄pm̄ ī
specie pueri habuit iacentē. **Et**ue dū redyt de m̄s
terio reperit x̄pm̄ q̄ magnū virū. **Interrogat̄** at̄ quō
sic ceuit subito r̄ndit. **Sic** exreui in te q̄a reliq̄st̄ dul
cedinē p̄ntie mee et īseruisti caritati s̄ene. **Et** qd̄ hō
relinq̄t p̄t̄ deū teste euā^o centuplū retribuet ei. qz
delāno resultās ex relectiōe est cētuplo p̄ciosior. q̄m̄
delāno ex possessione vel adeptiōne. ¶ **Sequit̄** ex hys

nō

ex m

q̄ deuoti patient̄ sustinētēs puacionē solacioris et̄ne
 p̄t̄ deuū verig et̄ p̄osio ex hoc ip̄o solac̄o libere libent̄
 et̄ totalit̄ in hoc se conformātes deo. **H**āc puacōez optat
 aplūs dicit̄. **O**ptabā anathema fieri p̄ fr̄ib; meis
Sequit̄ q̄ amiq; dei nūq; ē sine solacōe. **I**ntellige
 p̄terea t̄mp̄e quē alloquor nō ē p̄fā et̄ sincera bona
 volūtas in te q̄n vis deū mstruere. vt tibi p̄stet hoc
 istud illud aut eripiat te ab hoc vel illo sed gratissima
 oīō ē et deo iocūdisima. fiat dñe in oīb; volūtas tua
Sic resignatio p̄fā p̄p̄e volūtatis est p̄mquissā ad
 verā p̄fionē et verā deuotā vitā. **P**bat̄ in maria
 v̄gine dicente. fiat m̄ sed m̄ v̄bū tuū. **E**t in paulo
 dicente. dñe quid me vis facē. **C**ūus enā bone volūta
 tis indinā sit post p̄ticularēs petitiūnulas subiūge ve
 rūpt̄ dñe fiat volūtas tua. t̄n̄ seruis liberius atq;
 quiet̄ et deo grat̄ ē pure et sine ɔditione te tua
 et oīa optabilia et tristabilia cōmittē diuine volūtati
Cū talis factus es tūc habes oīa p̄fā sicut des. et volū
 tas dei ē volūtas tua. **U**nū autē maria dictū in tali
 resignatōe p̄ualet mille psalterijs dict̄s in retēnōe
 tui sentimēt̄i. **C**ū talis factus es tūc q̄ a deo totalit̄
 arcūdatus et absorpt̄ es. vt nichil tibi eueniat q̄n ac
 cipias hoc q̄ p̄us p̄ deū t̄nsieit. ip̄e p̄us passus sit. et
 tibi sine oī medio a se i te refudit. sicut oīa aduersa
 erūt tibi diuiniā sicut ligna melle p̄fusa nō faci
 lit̄ gustat amara. **O**īa sic recipe et iterptari est cer
 tissimū signū arcūplex̄ diuini. q̄ vtiq; nō posses
 hoc habē a temetip̄o. **N**ō est t̄n hoc itelligēdū q̄ in
 deū p̄us cadat p̄m̄. aut quāq; turpis actio vt passio
 sed quāt̄ tibi adūs. occurrit ampe q̄ deū p̄us passus
 sit horripm̄ nūo. et q̄ ip̄e voluit tibi bonū euenturū
 ex malo a se p̄misso siue dissimulato. **C**ūus autē ex

pte dei conueniam intelligit insire p deū bonū. in te tñ
ex pte tuā gūenā ampias malū tibi si tñ malū diri
debeat euenire deo mediante. qz hoc tu meruisti
et hoc pmet ad te. Hoc adepto lux luret ī tñbris
et sicut lux ita et tñbre et nox erit illūano ī delinīs
tuis. **Quāmo** ipossibile ē te nō gustare dulcē deū
enā si oīno voluerit occultare serpm. qz idipm velle
pati qz bñplanto dei nō caret sapore. **Cōcludēdo**
gō stude in oībz applicare doctnā sacā vt sic luceat
tibi oīa. **Stude** ppriū eē dei et p̄sus abnegatū tibi.
per s̄formationē diuine volūtatis. stude oēs coti
dianos euentū ita deificāre vt sic loquar et ad gran
dē cōuertē p̄fectū tuū. **Ad p̄fines** debeat plus vel

Quod ex p̄ditis qz nō impedit minū curāe. **m. c.**
te in p̄gressu optimo ad p̄fionē qz non po
tes imitari sc̄ssimā et austerissimā vitā xp̄i et
sc̄ōz. nec potes agē aut pati tanta q̄nta legis et au
dis. si ambula in vocatione qua vocatus es et sc̄ōz
grāz tibi datā. **Salte** hoc satage rep̄re ī te. qz nullū
p̄m̄m in te facient' maneat non p̄fessū. et qz nullo mō
facient' velis offendē creatorē tuū. aut facient' omittē
que p̄cepta sue cōsulā sūt tibi. **Quāto** fuis debilior
in corpali exercitio aut iabilior ad v̄tutes. tanto dili
gēns exerce te ī pietate q̄ ad oīa v̄tūs ē. et ī hūilī
recogntioē tuī. q̄ supplet et recōpensat oēs v̄tutes
Quōd nō habes in te hoc ama et lauda in p̄mo vt
in b̄ō. **Si** putas te multū distare a deo. tamē sc̄to
deū eē p̄m̄m tibi. siue itus h̄itās siue oshū pulsās
Magnis q̄rit et amat d̄s verā ad se et p̄m̄m carita
tē. qui magnā p̄m̄z extiorē. **Per** hāc caritatē col
laudantē app̄bantē et diligentē bona ī alijs. eris

6
pnceps oim bonoz et viuēdi modoy eorūde. ymo ve
tus imitator eris excellētissimoy opm xpi. saltē
mentalis et si nō sp̄z corpalis ip̄o dicēte. In hoc cog
noscat oēs q̄ mei estis discipuli si vōlūtiōē habueritis
ad iurē. **Est** et aliq̄ modus si saltē aliq̄ meret̄ diri
pendiosissime p̄ficiēdi de bono ad meli9. viz vt
in hoc viriliter et relinquas et super teipm̄ i quo
reps te magis īclinatū affectionatū et passiona
tū et hoc pure p̄p̄ honorē et amorē dñi dei tui. si
ue ī abstractione a delictabilibz tā aīe q̄ corpis. siue
in sufferētia quorūlibz adūsoy. Quo contra heu sepe
deint te obliuio modissime rei aut obiecto nūm̄
vbi tibi insipidi. quare te iudica ad huc multū distatē
a p̄gressu scē vite. **Terna p̄ principal' tangit moy**
vtutes quibz ventur ad sūmā p̄fionē vite huane

Sed habet quatuor capla. De p̄fā humilitate
cupis breui cōpendio venire ad p̄mā cap
sūmā et p̄fē vite huic apicē exerce te et
in naturā stude inuēte ista quatuor. scz verā et p̄fū
dā humilitatē. verā obiaz. sincerā resignatōē tui
ip̄i9 et p̄p̄e volūtatis. atq̄ verā p̄nāz. P̄mo vt
cordialiter affinalis ad humilitatē. Gato eā p̄p̄e dñi
vtutē xpi dicente ap̄lo. libent' glābor ī infirmi
tatibz meis. vt īhabitēt ī me dñs xpi. Qui de se
enā dicit. Diserte a me q̄ mitis sū et hūilis corde
Sicut gō sc̄laris hō gaudēt assimilari regi et dño
suo. nec erubescēt siue agē siue pati queat. p̄p̄
hoc. sic enā nec tu tristis nec p̄p̄p̄das affilari
regi tuo p̄ vtutē ei9 peruliatē. **Greg dicit** Om̄e
opus bonū euānesat et perit nisi ī hūilite sc̄iose
custodiat. **Et bñ dñ9** Meli9 ē vtutē non fecisse. q̄
de vtute sup̄bire. ymo aggregatio virtutū oim

no

No

sine hūilitate poq̄ ē ruina q̄ structura. **Hūilitas** ē
quidā bassus et p̄fundus affus animi corā sumā dei
maiestate. **D**uplex legit̄ esse hūilitas p̄ma ē lucēs
et nō ardens q̄ vix solū rōnē hoīs cōiūat. s̄ volū
tate et affm̄ nondū possidet. et ē nī quis pensat
q̄ sit d̄s et q̄ ip̄e met. qm̄ fidelis d̄s et q̄ infidelis
ip̄e. q̄ glōsus pius p̄urus altus deus. et ecor̄ qm̄
ignomiosus impius imūdus et depressus ip̄emet
et sic de alijs reddendo singula singulis. **I**tē q̄d
patit̄ ip̄e r̄ tūc merito ratio sua iudicat eū v̄le
hūilē et abiciendū. et sic cōtēpit et vilificat semet
ip̄m. **V**erūptū nō sustinet eq̄mm̄it̄ q̄ sic etiā ab
alijs hūiliet̄ q̄ mox ratio ei⁹ obscurat̄ et iudiciū
p̄dictū annullat̄ q̄ appetit⁹ volūtatis nō ē hūili
tate vera p̄ditus. **A**lia ē hūilitas ardens et lu
cens q̄ vix affm̄ hoīs īclinat ad amorē cōtēptus
et nō solū ratio iudicat eū eē despirabile. **C**ū
igit̄ hō tali p̄ditus hūilitate cōsiderat et pensat
oīa que dei sūt et e regione oīa q̄ sua. vt sup̄ d̄m̄
est et cōpat ad iūcē singula singulis. tūc oriet̄
in affectu ei⁹ mirabilis ardor amoris in deū. et
nō min⁹ mirabilis horror et discretū odii susp̄s⁹
et oīm̄ q̄ a se p̄cedūt opm̄. et alienabit̄ a cōsuetā
estimatione et magnip̄sione sui et suoz et p̄
sequēs absorbebit̄ totalit̄ et t̄sformabit̄ in deū
p̄ hūc ardorē. et effinet̄ q̄ de⁹ vel totus diuīn⁹ s̄
illud. **E**go dixi d̄y esho. **E**t ad hoc p̄ueniet̄ tūc
vt se veranl̄ audiret vilissimā creaturā et infimū
hom̄ etiā pessimoz. maxie ob hoc q̄ tanta dona
optimi et amātissimi d̄ni sui tam vilis tractauit

et nullā vniuersitatem gratitudinis aut fructificationis
 rependit. Ex hys sequent sequit totalis resignatio
 et libens oblatio suū in quānq; vndictā cōm
 meliā et opprissionē bñ meriti. Vnde si her fuit tali
 hōi cogit gaudē et congratulari diuine iustitiae et bñ
 planto fidelissimi dei sui a quo imediate et nō ab
 aliqua creatura recipit ista. quā p ardore deo vni
 tus ē et vnus spūs factus cū eo. **H**ec vera par ve
 ra pñō. vera securitas cū cadendi deorsū. qñtū ē
 possibile in hac vita. qz qm īfimo positus ē p odū
 sui. et in sumo deo p vmonē quodāmo firmatus
 et nō facile ruit vmo quo ampliq; hūiliat et pñit
 tanto amplio firmat et assecurat. **E**t qñ talis hō
 extollit a deo et hōibz ipse ampliq; turbat cōt
 serpm. vt pote cōū idignissimū. atq; seruens autē
 dicit et absorbet in deū. q ex mera liberaliq; misericōdia
 sua dignat̄ indignū sic honorat et dotare. sola
 tuq; eū in tribulatiōibz ne ī desperationē cadat
Et qñ talis hō nō verat̄ aut pñit̄ valde stupet
 et minus lete suscipit. ne forte dñs deus abierit
 eū. qñ amō nō sit dignus pati cruciat̄. **E**t si redit
 veratio redit et sua solatio. **V**niū verissimē hūilita
 tis exemplar ē hūilitas despissimē passiois om̄
 nī ihū xpī. **H**uic hōi totū nichil eē videt̄ quāq;
 amoris et honoris impende p̄t deo. q priuac̄ p̄t
 fieri deo p alios. **T**otū ei nichil eē videt̄ qñq; hūilia
 tiōis sibi inferet. qz maiori opprissione reputat se
 dignū. enā si om̄ creaturay obsequa fieret deo p
 se solū. et si om̄ creaturay obprobria et penalitate

nō

inferrent sibi soli. **T**erminus et obiectū finale utri-
 usq; huius exatū id ē tā absorptiois in deū p̄ amore
 q̄ etiā vilificationis ip̄e p̄ verā hūilitatē est ip̄e
 nec dō q̄ iam bassus et abyssalis reperit infra nos
 q̄ altus et ineffabilis extat sup̄ nos. **M**ira et stu-
 pendū est v̄mo nephandū et vitupabile q̄ tu
 ille ip̄e cui loquor nō exeres te in illis occupas
 te in ceteris min⁹ fructuosus. **V**naq; p̄ her saltē at-
 tēptata et iūchoata puenies ad meliōrē statū
 vite. **N**ō turbareis itantū corū p̄mēna te. effice-
 ris frūctuarior deo tuo. et i cōdiano iūctū hōm̄
 eēs portabilior atq; gratior. **S**tude gō her in
 eo oīm bassissimo q̄ dicit de ser̄pō. **E**go sū v̄mis
 et nō hō obprobriū hōm̄ et abiectio plebis. **H**ec
 duplex exatāo erit multo p̄nosior et frūctuosior
 si fiat pure ob amorē et honorē dei. et nō p̄
 fructū et comodū p̄p̄riū et p̄ponderat artibz re-
 teray v̄tutū. sicut et caritas p̄minet oibz v̄tu-
 tibus. maxie caritas hilaris i p̄cedo ad honorē
 dei. q̄ her p̄fūissime assimilat hōiem v̄mgeito
 dei q̄ntū ē possibile. **V**ia dirigēs ab v̄mo ad sū-
 mū illū apicē ē vt ex amorosa sustinēna venias ad
 tui agnitionē. de tui agnitione ad hūilitatē verā
 de hūilitate vera ad agnitionē dei. **P**r̄ illud augḡ
 Nouerī me nouerī te. **N**ō te reperēs magnū si qd
 parēs hūilitatis. sed ponq; hoc magnū iudices si dūs
 dignat̄ p̄mitte vel dispēsāe vt aliqd panais p̄ se
 et ei⁹ honore. **V**t at̄ itelligas quō possis appetē hū-
 liationē tui. nota p̄mo q̄ her ē nā et sbā atq; quid
 vitas vē hūilitatis sz affect⁹ ad bassitatē et abiec-

no

tionē. **Nō** 2° q̄ nāli^r hō affiat ad vitatē. **S**i g^o cūis
es et cōmōs cōpos vniq̄ diligē debes q̄ talis iudicāis
qualis es in vitate. Ecce em̄ vitatē dilexisti aut
pōta. **N**ota hoc 3° p̄ oppositū q̄ condicio supbie ē. vt
appetat magnū ab alijs reputā. **N**ota q̄nto hoc p̄
gnāle huius mūdi vsū q̄ q̄tāt aliq̄s magnū vel ab
iectū reputat. velles vniq̄ q̄ oēs illud etiā tale re
putarēt. **G**audet si scū sentit. tristat si a sua opi
mone discordat. **P**nde semp̄ capias expmētū
vere latentis supbie tue. viz cū exultas et arrides
in honorandē tua. et cōsternāis vel saltē modicū
moueris i hūiliatōe tua. q̄nto et i hoc si appetis
hūilis reputā. q̄ verus hūilis nō vult putā hūilis
sed vilis. **U**tū greḡ hoc p̄bat. **Q**ualis iquit vnus
quisq̄ apud se lateat hoc illata et ielia p̄bat. **O** q̄
felix mutatio esset her dextre excelsi. si i cōceptū tuū
gaudēs de iustitia dei sic i te p̄petrata de bonitate
eius te sic p̄seruātē a supbia cōtate. de reductione
mētis tue ad vitatē a falso iudicio tui p̄p̄ et a decep
tione. **S**i g^o gaudeas i hūiliatōe adūsarij tui et tur
bāis i eius exaltatione. occultas bonū eius et publicas
malū eius q̄ntū vales. hoc fac tibi ip̄i ex vera hūilita
te. **N**ā et nemo magis adūsat aut iūmāis est tibi
sue ledit te sicut turpe. **S**i vnicū te nec dyabolus
nec mūdus nec caro p̄p̄a p̄ualerēt tibi. **A**d hanc
tūdinatōē et bassatōē tui multū exaltat q̄ q̄ntū
tū te despūis tūdinādo. tantū exaltat in te d̄s. te
cū serpo eleuando et eōūso. **E**t q̄ntū odis te rōna
bilis tū deus diliget te et eōūso. **H**as duas spes
hūilitatis sequit̄ t̄na et sūma atq̄ p̄f̄issima in

9
etiā puenturū in hūc montē. q̄a non ē impossibile
apud deū oē v̄bū. tū q̄ feruēs desiderū ad huc p̄
bet magnū adiutorū. tū q̄ sedulū exercitiū te ste
ambrosio facit alterā nāz. tū q̄ plus valet gr̄a q̄m
nā. ymo p̄t plus gaudiū parē in hūili q̄ supbia in
elevatione supbi. Eva igit̄ s̄p̄ dixit s̄p̄ conare s̄p̄ aliq̄
deponere supbie. nec desiste q̄uis ī t̄uo durissimū
videat. aut in hoc cōflitu expendis multū t̄p̄us. Nō
tū ē sanctior q̄ ex n̄a abilior ē ad her. sed ponq̄ q̄ ī
pugna ē forior. In sup̄ scito in hac doct̄ia n̄cariū
te recognosce q̄ ex te nichil potes absq̄ gr̄a dei. et
si qd̄ egeris aut passus fueris non ascribas tue v̄tuti
Etude p̄tea in oibz liber esse vt nulla passiōe t̄oris
amoris. gaudiū vel ody. fiducia vel desiderij obligēis
creature. etiā nec tibi p̄t sed soli creatori. Hāc liber
tate possidet solus hūilis p̄dict̄. In ordōe et quorūq̄
alio actu cōtēplatiō vel actiō nō ē tibi q̄rendū gustū
et dulcedo t̄terna. q̄ hūilis verus iudicat se t̄dignū
ad her. et nichil talū ad se p̄tinē. sed potius dicit se
dignū amaritudie atq̄ desolatiōe. finalit̄ hoc satage
vt sis organū p̄mptissimū volūtat̄ dei et obiectū.
vasculū capacissimū augrūq̄ tibi t̄ferendi. nec videat
tibi vniq̄ satis aut egisse bonū aut sustinuisse mali.

Secūdo **De p̄tā obīa et eiꝝ utilitate et q̄lis**
exere t̄p̄m ad verā et p̄tā ēē debeat. n. c.
obīaz q̄ singulaīs ē filia hūilitat̄. si vis ad p̄tōm
arē venire. Obīa fant te resignat̄ voluntate p̄tā
frangit aīm. subint et p̄mptifiat te ad oē bonū. ad
p̄cepta ad p̄hibitiōes. ad cōsilia. ad p̄suasiōes dei et
hōm nō solū superiorū et equalū. sed etiā p̄m statū te
inferior. Obīa fant bestiales motus et sensus cōm
subiectos. vt viuas rōnabilit̄ et discrete. fant te sub

rectū entie et salūtenō ac osuetudinibz bonis. facit
seruile et obsequiosū oībz tā in spūalibz q̄ i corp'alibz
mysteriō s'cōm discretionē. **I**psa facit pacē et cōcor
diā in agregandōibz. **I**psa facit hoīez dilectū deo et
hoībz. **O** q̄ paucissimi obedientes qui nō ponit
velint vt de9 faciat p̄m desiderū eoz qm̄ vt ipi
faciāt volūtate dei. **O**bia facit puū opus in ea.
multo frūctus9 et deo grati9 q̄ magnū opus factū
ex ipsa volūtate. **O**bia opat̄ sp̄ optimū in omnibz
Obia neq̄ errat neq̄ negligit. nec emēdacione
eget aut p̄mā. neq̄ desint sibi q̄tq̄ boni. **O**bia
q̄ntū facit hoīez egredi a semetipso tanto cogit
ingredi deū. **O**bia facit hoīez esse sui potentē et
liberū atq̄ sup̄i9 possessorē. q̄ docet scrip̄m tota
lit' relinque et vertē ad q̄drūq̄ et auq̄nq̄ alit9
bñplacitū. nec p̄mittit hoīez eē captū a quācuq̄
p̄uata affectione. **V**erus obediēs p̄t dicē. **A**nima
mea i manibz meis sp̄ et quocūq̄ ac cuiq̄q̄ voluero
dabo eā ut illud. **P**atētem habeo ponendi aiām
meā in arbitriū cuiq̄cuq̄. **V**erus obediēs eris qm̄
vici9 et passiombz tuis mortu9 es. **N**ō egrediat̄
vniq̄q̄ de ore tuo nec cogitet. ego volo hoc aut illud
sive ego volo tale vel tale. sed ponit illud apli. **D**ñe
qd̄ me vis facē **P**inde optima ē orō illa nō mea
sed tua volūtās fiat dñe. et multo excellenior q̄
dicē. **D**ñe da m̄ hoc aut illud. sive tolle a me malicē
istū. **S**i talit' resignāte obediēs deo et hoībz
iam habes oīā q̄ desiderasti. petendo volūtate
em̄ dei sive p̄ntant' p̄ ipsa. sive p̄mittent' adūsa
petisti p̄fici in te. **D**ulce quidē est petenti her et
illa. sentire dei cōsensū et respōsū. s̄ multo nō

bilis est stare ad eius voluntatem et eam considerare, ac quod
 spiritu sancto ad instar filiorum dei clamantur abba pater. Talis
 obedientibus potius agit quam agatur. **S**ed quod verum est actus eius in
 hac resignatione. hic est actus amoris reducens in carita-
 tem quae est deus, et haec est immortalis vita aeterna. **O**bia tua sit
 discretata ut nichil facias contra dei precepta, siue ea quae a
 principio tacta sunt. Nam in talibus quanto simplicius tanto
 nobilius obediunt. **E**st etiam simplex, rursus propter meritum pene
 aut spem lucri ad instar serui, sed propter honorem et
 amore patris ad instar filii. **T**alis plus meretur uno
 opere quam seruus pro mercede in multis operibus. **P**otes tamen
 obedire pro vita aeterna, sic tamen quod deus altior sit et prin-
 cipalis causa. **E**st etiam obia hilaris. Magna amor cau-
 sat magnam hilaritatem. **N**on enim est iugum tam aduersum
 et graue quam amor faciat illud leue et suauis. **A**mor
 vincit omnia. **E**st etiam velox tamen quod opus factum ex obia
 licet paruum magis placet deo, quam opus magna ex propriis
 factum, tamen quod radix humilitatis quam ponas sequi alios
 quam propriis affectibus imitari. **E**st etiam virilis et indefi-
 ciens quia humiliter nichil satis videtur siue egrisse siue etiam
 passum esse ut super dictum est, nec contentatur villo alio nisi
 solo amato deo. **E**st insuper deuota et eo deuonior,
 quo voluntas dei complacere non est voluntate propria. **O**ia
 enim quae iubentur sunt immediate accipienda de voluntate
 et manu dei et non ab homine, ideo nunquam ligeris in tantum
 ad quem quam actum affectum sentimētum vel rem quamcumque
 aut personam quam libere et letantur possis eam committere
 quam aufert a te siue pro obia, siue pro quolibet alio mo-
 dum. **H**onorem et amorem dei quem quesisti possidendo
 quere etiam abstinendo. **E**xemplum. **A**ntecedentibus quibusdam
 moralibus ad vniuersale faciem, vna autem ex obia tractate

no

no

coquinā et parate cibos audita ē vox dicens. Illa sola
veraciter recepit fructum facti quod oēs alie. Assimilati sunt
homo maxime christo ihesu vel approximati non solum per humi-
litate ut predictum est. sed etiam per filiam humilitatis scilicet obedientiam
quod ipse obediens fuit patri usque ad lignum crucis. et usque in
patris manum. Non potes aliquam iustitiam vel prohibitionem
non rationabiliter iudicare vanam aut inutilem. nisi sit expressum
se contra iustitiam. quia sola obia facit eam preciosa et utilem
nimis. finalis hic considera quod verus humilis et obe-
diens non reperit in sua estimatioe aliquem inferiorem se
ut patet patuit reperit tamen inferiorē se secundum statum offi-
cium et dignitatem ecclesiasticam cui obedire possit. **De vera**

Ad veram et profundam resignationem ipse opiniois
humilitate et preteritiam obiam et voluntatis. **m. c.**
nunciatio requirit resignationem et abiectio proprii iudicii quo
ad intellectum. et ipse voluntatis quo ad effectum. quibus ex-
teriora opera et signa humilitatis et obiectionis possint fieri sine
resignatione proprii sentimentis et private affectionis. **Stu-**
de g^o si vis proficere primus esse. sequi non dispendioe consilia
bonorum. **Stude** tractabilis et flexibilis fieri deo et hominibus
et non stare in opinionibus et affectibus tuis. **Superbia** est
radix privati iudicii et ipse inclinationis inordinatae. fructus
solationis. **Namque** oritur turbatio in te quando venat ex propria
voluntate siue agnoscas siue non. **Quid** magis odit deus
in homine quam propriam voluntatem. **Guarido.** Tolle propriam volunta-
tem et infernus non erit. Non curant inimitates anime tue
fugiendo loca personarum et eventus cum quibus moraris.
Ubique invenies impedimenta. si fuges tempus hoc est proprium
inordinatum amorem tuum. Fuge passiones et vicia. ac

defectus ppos. Quo remoueri ueris eomagis ober-
ras a via. Et at iordinate diligas tempm patet
ex hoc q plus uoles plus pparis tibi npi q p primo
tuo ena factio te. cu tu etoiso illi magis eet copar-
ciendu que ds plus diligit. Patet onā ex hoc q
horres id qd tibi optime pdest. ut tribulari et con-
dari. Uoles cu aufert id qd noxiū est tibi ut ppiū
sentimentū vel qdāq possides in puato. Cuius
irasceret nisi fatus. cu ab eo remouet iunior eius?
Quid impedit te orante celebrante aut surse cor-
erigente nisi ppos sensus et affectio atq passio
puata? Qntū ds diligit hoies cu quo libere et to-
talit absq impedimēto et resistētia eis pt opari fm
oē bñplacitū suū. Ideoq hec ē scā ppetas lauda-
bilis amor puatus. Rectū iudiciū ppiū. et bona
ppla uolūtas qn te et oia tua vba membra facta
et utensilia diligētissime seruas offeris et expe-
dis in honorē et amorē dei et primi. Hac eni
ppetate ponas eos dei et primi q tui. Hoc itinere
uenies ad egressū tempm. et effineis vng spūs
vnus amor vna vita cu deo et ibi ē pfnō. Si reli-
quēs vnūsu mūdū et oēs diuitias et pompas.
tempm at adhuc retinēs fatis q nichil reliquisti
efficiat. Si uero etoū te resignas et possessiōes
tuas. qstq possides reliquisti q potes eis uti ad uti-
litatē tui et primi et ad gloriā dei. Verūptū re-
quirit ad hāc uerā relictionē tui ut non ultro
igeras iuoluas aut itromittas te de negocijs
offijs et rebz extioribz. Si qn obediā ut urges

24
no

no b7

nō bñ

caritas q̄ nō q̄rit p̄p̄a sed cōiā cōpellit te ad hec sal
tē remaneas iura tēp̄m et cū deo tuo. nec egredē
p̄ absorptionē et r̄uolutionē nimīā. Si q̄n sentis
te vel modicū ab iuitu p̄ncie dei auersū. corripe
auris tēp̄m. q̄ sicut nec ī cōtēplatis sic nec ī acti
uis deserendus ē asp̄s diuinus. **Felix hō** cū tam
gaudiosa et p̄ficia ē sua cōsp̄o ad ext̄iora sicut
ad iterna. et qui p̄mptū ē seruire p̄xio et cōitati
sicut sibi. et q̄ tā facile p̄t ingredi sicut egredi
et eorū. **Gaudent** debes te ad ext̄ia cōuertē cū
hoc caritas exigit. tū q̄ caritas nō q̄rit q̄ sua sūt
tū q̄ nō ē vita nobilior nec delābilior saltē hōmī
bene regulato q̄m vita rōis. **Nō** terrearis si ī p̄n
cipio resignatiōis tui et fractione affectionū. sit
labor magnus q̄a paulatī eris p̄mptior: et labor
erit minor. **Ere** equale pondus p̄nū est. **Cū** tū
abnegas te tantū dō recipit te. q̄ntū mortuus es
tibi. tantū dō in te uiuit. **Cotidiana** tua cura ē circa
actus et opa tua. cū eorū magis cura debēs.
qualis aut q̄ntus sis aut has ad intra corā deo. **Nā**
interior sc̄itas. rectitudo gr̄ositas et sitia fanūt enā
talia opa ext̄iora et nō eorū. **Hec** ē libra et mēsu
ra totius salutis sc̄itatis et et̄ne vite. **Amis** per
amorem in deū eleuatus solū hoc querēs vt in oibz
gl̄ificet deū. q̄ntū ibi p̄fensisti tantū veracē p̄fe
cisti ad p̄fectā d̄tutē v̄mo ad p̄fionē. **Posses** tali
et tanto aīo calcare sup̄ lapidē q̄ cēt diuinū op̄
q̄m celebrāe missā aut legē p̄salitū p̄pter tēp̄m
Tali et tanto aīo sis se abnegāte et deū querēte
obtinēt a deo p̄mptissē sanllie et felicitie id

qđ qñendo serpm hō postulat et elaborat nū mag
 no labore. Ergo toto corde fuge hār pessimā ferā
 et pñulosū venenū sz ppriā volūtātē. q qñtū ī
 ea est vellet deū aut nō esse potentē aut nō sa
 pientē aut iustū rē qz ppomt se deo et non deū
 sibi. Verūptij bona et recta volūtās pōns debēt
 velle sustinē penā etnā qñi priuari deū aliqua
 sua nobilitate. **De pfecta pānētia qñi cap**

Pānētia pōtētia triū vītutū sz hūilitatis obte
 resignatiōis. ppe volūtatis plurimū nōtario erigit
 virtus pānē. ideo ad hār sūmū studiū ponas. Pa
 tiētia dicta qñ pāns sria vel pāns actio. est om̄
 morboz medicina. Ipa docet pseruōes et des
 pectz eqñimit sustinē. ipa docet pacē facē et
 pacē habē dicente sño. In paciā viā possidebit
 aiās viās. Ipa valde alleviat penas tā aiē qđ
 corpis. Ipa facit ī maiori tribulatiōe sentē ma
 iore isolatiōe. Ad hār vītutē multū puocant
 exempla sctoz vt andree laurēry vncēny. et
 ceteroz ī passione gloriāū. ymo om̄ btoz p
 per hār viā et nō palā eunāū ad regnū. Hic
 asidera qz ipi fuerūt hoīes sicut tu. et tu idem
 aduitorū potes habē sicut ipi. ymo et tu idem
 regnū speras qđ nūc obtinēt ipi. Hys attentis
 vitupabile et vēandū ē tibi qz tā modicū vales
 ymo tā modicū vis pati. Ad hār vītutē maxime
 vocat te pānētissā vita passio et mors regis etnā
 asiderando ab uno vsqz ad finē que qualia qñta.
 quis a quibz quō et ppter qđ passus sit ipē rē. Magni
 mi et pñosissimi meriti ē etiā aliquid minimū

no

sustine patient' ob amorē et honorē dei. vmo p̄mū
huo pacē p̄ualet mūdo et oibz thesauris ei⁹. **Ni**
mē ū ip̄e de⁹ ē merces et corona. qui serm̄ exposu
it sp̄nū et exemplar. **Si** habuiss hāc v̄tutē mag
nā fiduciā potes habē de fructibz passionis xp̄i
vmo multo maiore q̄ si tūmet ip̄am sustinuisse
q̄ sine xp̄o passo nulla passio ē fructuosa. q̄ nō solū
patient' vmo et gaudent' tulit oīa. **Si** fueris vere
patient' nec dyabol⁹ nec ifern⁹ nec purgatorū
nec vita nec mors. nec ifirmitas. nec confusio
nec aliq̄ creatura. nec aliq̄ amīc⁹ p̄t te deor
dinaē. Nā qui se nescit in aliquo p̄cō mōrū et se
resignauit ī man⁹ dei. hic fert oīa leuē. **E**onū
so ip̄aciēs facile in oibz mouet ad iram. abūlis et
patus ē ad multiformes tēptanoēs. obstarū
quoq̄ maximū ē sibi cōt' diuinos influx⁹. **R**eme
diū magnū ip̄aciē ē q̄ ituitu diuini amoris po⁹
vis sustine hoc aut illud. q̄ p̄t effusione passiois
tue debēs p̄uari diuinis i fluxibz. **S**icut ignis pur
gās nō facit sed oñdit denariū a iam diu cupiē
fuisse. et sicut vīna aut in lecto decumbē nō causat
sed ostentat iueteratū morbū. sic impanēs signū
v̄bū aut factū nō facit ip̄aciā. sed p̄bat in te hacten⁹
latuisse eā. **P**aciā nō p̄bat in sublimitate v̄borū
in ḡstū solationū. ī apparēna sātatis. in fama
bona longe diffusa. in affectu pro filioy dei erga te
in p̄ntia dei. aut in obtinendo a deo q̄tq̄ volueris
sive in p̄p̄is alijs seu ī adūsis et que cōtra sūt
p̄dictis. maxie q̄n miserunt iurie aīe corp̄i fame
et amīcis. q̄n enā facēs quippiā boni. et tūc deus
auferēs suā p̄ntiā videt' q̄ iustificatē adūsatū

No

item et iuratus videt q̄ nimis nolens audire
 vel vide te. ita ut n̄ ip̄o vice possit. Deus meus vt
 quod deliquisti me? P̄fr̄a pāna doret in talibz
 stare immobile. nō querē solationē ⁊ quāniq̄ cre
 atura v̄mo nec a deo petē sed vice libera mēte
 P̄r̄ mi fiat volūtas tua. sicut d̄no placuit ita et
 factū est sit nomē d̄ni b̄ndictū. Talis aīq̄ et talis
 oīo sūt deo acceptissimi et delēbilissimi. Sicut x̄pi
 nā hūana fuit prorsus deiforma et in deū assumpta
 quibz ext̄sery reputabat paup̄ et vilis. sic ista di
 uina pāna debet absorbē naturā tuā. sensū vires
 et membra. vt in tpe adūsitatis nō solā non appa
 reat for̄insec̄ aliqua passio. sed nec intus oratur
 aliqua emotiois ⁊ quietatio. quibz etiā ab alijs pu
 teris miser et vilis. Vero parenti herē est imano
 glorioano. et herē desolatio ⁊ solano. et absentia p̄se
 tia. Ratio q̄ fundamētū obiectū itenno atq̄ sim̄s
 v̄mo p̄ncipiū et mediū est tpe imitabilis deus
 amor atq̄ honor ei⁹. cui se in hys cōmisit. et p̄p̄t̄
 quē libent̄ sustinet herē. Est et aliud genus pācie
 licet rarissimū viz cū honorat et extollit verus
 hūilis. aut cū oīa p̄s̄e succūdit ei. aut cū nec ab
 hōibz p̄mit̄ aut quassat. Talia em̄ p̄s̄a sūt cor
 di ei⁹ adūsa. et ideo idignat̄ et male fecit. et op̄
 habet v̄tute pācie. sicut legimus in vitas̄p̄m̄ et
 in legendis quorūdā scōrū. q̄ honorati fugerūt
 ad longiqua nō sufferētes gloriā. sicut sup̄bz nō
 p̄t sufferre ignominiam. *Quarta materia p̄ilis ē*

Quarto p̄ncipalit̄ quō hō se tpe d̄r̄ ⁊ abs̄t̄
 in hor soliloquio hoc vice n̄ deo et h̄. i. c.
 habeo tractatē teū. quō tu quē alloquor debeas
 quersari cū deo tuo. et quodamō etnā requie.

hic in ipso methoate. Itaq; in primo hoc satage. ut in
prescriptis doctus in exortatus sis. vel salte amue ex
atereis. ut sis sine sarcupulo pccati molis et ena grossi
venialis. ut sis liber ab oi notabili passione et affec
tione aie. utpote carnalis dilectiois odij re tristitie
et sic de alijs. ut aig; tuq; sit in dea erectus. et eu in
oib; itendas. atq; ut eis condiamis affectandib;.
influxib; et alloqis q; nuc p aspa nuc per dulcia
fuit corruetas diligent. Ad hec deseruit ut more
ris in halm. x i ciuitate pacis. i cenaculo aplice. x i
cordiali secreto. q; no solu fugiend; e tibi strepitu
cordis ab ex iturres. sed mag; ab itionib; scaturies
Extior iusano et cohabitatio no impedit pfectu ab
itutu dei aut solitario aut abstracto combernio. ac
colloq; iter ipm et deu. Si qn talis ad extiora tra
tus e sine glapsus ad iutilia. qm ipossibile e stare
semp in deo. statim tñ et sine difficultate iunt se
ab illis. q; sine cordiali affione occupat; erat i eis
Derupti no est factior et pfnor q; na ab illo est ad
diuina et otutu opa. mingq; impellet p vicia. Sed
qui costannor seriosior ardēior et fidelior e ad ipla
cendū amātissio suo deo. et ad cauendū displicēnas
eis. no ppt comodu sine icomodu ppiu. s; ppt; dila
honore. **P**ter huc ardore frequet; penitētes effi
nūt pfectiores q; inoētes. Magnū indinū hui;
ardoris e q; talis ho magis ponderat et punit i se
puū defectū an pccū comissū. atq; puū bonū omis
sū. q; inoētes magnū malū sine magnū bonū.
Dico aia mea. cor meū. sensus mei. affectiones mee
et mtiora mea fugite et fugite ad eū que p oib;
elegistis. Fugite in quā no loco et corpe. sed mente

14
et affectione. **N**ā et dō spūs ē et eos q̄ adorāt eū oportz
in spū adorāe. **D**eus in oibz ē. ergo in oibz recipi p̄t-
vno quocūq̄ ierō deū in tēpo iuemes qm̄ p̄ior ē
tibi qm̄ turpe tibi. **V**erūptū exemplo xp̄i qui quāq̄
iuit in montē solus orare. vtilē ē vt etiā localit̄ et
corpaliē abstrahas te a multitudine qm̄ comode fieri
p̄t. **S**icut bona societas puocat ad p̄fectū. sic mala
societas incitat ad defectū. **T**ūc veritat̄ solus es.
etiā si inter milia hoīm̄ fueris si non tractas itra te
nec itrogas nec afficis in rebz tūistoris. **S**i vitas
vitas et remittis offensas. si nō iudicās dicta et frā
alioz. si tibi sapiūt dō et diuina. **E**t eorū si ista nō
habes nō es solus etiā si fueris in etiā vel in deser-
tissimo loco. **A**d hāc diuinā et spūalē solitudinē
maximē iuuat defrās p̄ximū ex nūsaē. vel saltē alle-
uiare. vel itenonē ei9 iustificāē. vel ei9 ignorā-
ciā allegāē. vel p̄sus dissimilāē. vel ponderāē tēp-
tationē ei9 magnā et resistendi iopotentiā et in-
p̄ētis iexp̄entiā. vel q̄ sic opz fieri itomodū nec-
tū suā sed etiā tuū. **O**rabis igit̄ p̄ eo p̄sabit̄ q̄
tu graui9 recidisses si sic tēptat9 fuisses. **G**ras agas
deo p̄ custodia et cōpāciari9 ei. **H**āc solitudinē max-
ime ipe dit indignat̄ sup̄ quocūq̄ euētu. **N**ichil di-
lige itordmate vt qm̄ opus fuit possis illud dimitte
libere et quiete. **Q**ueq̄ ex p̄ditis q̄ nō ē sig-
nū p̄firiōis fugē et horrē hoies et solū iueme
fructū et p̄fectū in locis solitari9. **Q**ueq̄ iterū q̄
qui nō ē bon9 et iustus itex hoies. hic nec in altari
nec in etiā vel bon9 vel iustus ē. **E**t qui i vltate
iust9 ē corā deo et in etiā. hic etiā itex hoies iust9
ē. **P**terea sicut dō nō distrahit̄ nec itepedit̄ i opibz
suis a multitudine. sic talis iustus a nulla multipli-
citate vel multitudine distrahit̄ vel itepedit̄ quia

oia efficiunt ei diuina ppter inhabitantē deū et i oibz
tuemur deū. et oia sua opa opatur dō in quo vno et
vno cū eo factus ē. **I**tem hec abstractio sit sup nāz. tū
assuefaciendo et sp deū p oculis pntē habendo. et ei
in oibz familiarē colloquēdo potis p grāz ad hāc ve
nire. **Q**ualē aīn habuisti corā deo in ecclia et i cella
talē retine et porta iter tumultuosa mēta et disti
milia. **E**t eorū qualē te vis habē in orōne. talē stude
te pformāe in huāna cōsuetudine. **E**t diligis ecclēsiā
cella solitudinē orōnē lāonē et silia ideo qz deū tue
mre cupis i eis. qī in exēcis et hys oppositis eū tue
mre nō multū possis. adhuc multū distas a vero itui
tu et amore dei. **H**oc patet ex pōdō. **E**t affireris ad p
dicta iordinate et ad quāq alia bona. tūc hec ipa siue
adepta siue nō adepta ipediūt te ponē q ad deū iuuet.
Et quō tūmpis abstractionē deuotionē sātātē iē ponē
q diuinā dispēsationē pmissionē atq volūtātē. tūc
tu es libēri ipedimētū siue in ecclia siue i orōne lāone
et silibz. qz enā in talibz tibi placētibz p aliqd subouiri
qd cōuriet tue affrioni. et tū sic volūtū vel pmissū ē
a deo. vt si nō potis vti talibz ad libitū. vel ab eis penitē
amoueris. **I**n hoc gō stat nucleus radix et fundamētū
vere solide et pfrē vite huāne. q enā ē ymago et au
spiratū vite etne. vū vt sp et cōtinue ac in omnibz hys
suplūaribz negotiis qūtū ē possibile habeas tuas
apphēsuias potēnas maxie itellm. silis et affectiās
maxie volūtātē supleuatas imētas et inexas in
dīm deū tuū i tūtinue et amorose. nō solū p recep
tionē et mfluxū carismatū et grāz ei9 in potēnas
aīe. nec solū p intrūtū amorosū attributorū ei9 s3 bo
nitatis sapie iustitie mīe et mō. sed enā p illapsū ei9
in essēciā aīe. et quodāmo absorptionē ei9 in aīāz

no

75
quò sicut tra absorbet aque liquore. si tñ possibile eēt
a simto in simtū absorberi mediantibz quibz supēle
uatione immersione ituitur illapsu et absorptione. tñ
sine o medio iter deū et aīaz factū. hō liber sit et
nō impediat a quocūq; euentu mūdiali. aut ab ymagie
pālione odio mutabilitate et creatura quacūq;
ymō nec a seipso et oībz suis qñtū ē possibile nūc hu
mane nē. Trāsendat quocq; se et oīa alia ita ut oīa
lurāt et sapiāt ei diuine. ymo in se et in oībz sapiāt ei
deus quē in oībz intuetur amat atq; laudat. Talis hō
vbiq; sit nō facile ruit. nō facile obliuiscit sui. non
facile auertit se ad vana. r ad ea q non sūt glie dei
utilitatis pxim. pfectusq; ppri qñtū talis p vana
rpa cōuertē in itiora et diuina. ymo itense et idesse
pfectoīs in deū capias hec exempla. Cū patris simm
magnā quitq; cogitas loqris aut oparis cū quocūq; su
eris. quocūq; te auertis nō desistis ymaginā de potu
habendo. Item q aliquā rem vel psonā cordialit vel
intense amat. quitq; agit vel patit p illas res vel p
sonā vsatur i corde suo. ymo dormiēs sopnat de ea.
vigilās sepe estimat eā q pntē. nec habet vllā requiē
donec habeat eā vere pntē. Itē hō q ad mortē iā dūq;
quitq; secū agit aut ei pponit sp mortis dolor iā imminēs
occupat cor sensu mēbra et cōtē eius. Ad hūc statū p
frōnis nō puenit fugiendo creaturas sp. sed potius
pntiseundo. Preuēdo deū qrendo et ad deū cūterdo
In hoc exācio supdicto forit et diutine laborādo nec
desistendo donec pueniat ad hūc statū q nō acquit
sine magno labore et diutino. Exēplū hō pfeuerat
diligēte. Addiscēs artē scribendi nō attingit artē illā
nisi forit ymaginet de litteris formādis. appliret
manū. parat quecūq; pfeueret nec tedio frangat.

Imo nali desidio ardeat et semp agitet atq totū se
exponat p toto addiscendo et vnū se ad vnū illud strē
nue pbeat donec apprehendat. Requirit enā ad hūc
statū vt hō sit valde puidus et oculat9 tā m iūterendo se
ad deū qm̄ m auertendo se a vānis et noxijs. Et si qñq
rexit se auersū q̄ mox redurat se ad p̄stina. et doleat
amare et indignabūde sup̄ hac aūsiōne. Exēplo hui9
qui quadā vice neglexit vestras. et ideo iudicauit se dig
nū vt per totā patriā penalit̄ traheret. In hys oib9
p̄dās diligētissime ē notandū q̄ deus non est mutus
tali hōi. sed alloquit̄ eū semp ligus rerū. r gestis et
euentib9 cōtinuis. q̄ eidem aut pie puidendo aut iuste
p̄mittendo facit euemē. si saltē esset q̄ itelligē vellet
aut valēt liguā et ydeoma ei9. *Quinta manā p̄nū quō*

Quō oēm hūanā cōuertat i sui p̄sim et h. i. c.
sanonē et euentus extiores cōuertē possis ad p̄fectū
tūū. Nam vbi cor et at9 sūt pleni deo. ibi non poterūt
ulle creature locū habē. Verū m hoc nō debes cōtari
donec oīa q̄ntūm q̄ enā iusta et puerfa atq̄ displic
bilis cōuertas ad magnū comodū et p̄fectū tuū. tūc
enī totalit̄ eris solidus et rectus. Ad hoc valet cōstās
et vivilis eq̄nimitas scdm̄ iustitūonē itellētis et affrū
m p̄cedenti caplo exp̄ssa. Valet enā obaudiē et ser
uare doct̄nā euāgelicā illā. Vigilate et estote siles
hōib9 exp̄antib9 dnm̄. vñ vt ad instar q̄tuor aīalū
oculat9 sis vñdiq̄ aīnū spūcēs caute. qua hora. qua
p̄sona quo vbo facto vel omisso dñs tu9 se tibi velit
ostendē. Valet nichilom̄ hāc doct̄nā apli ponē q̄
fundamēto et argumētandi p̄ncipio. Cū diligētib9
deū oīa coopant̄ m bonū. Et ex hoc p̄ncipio elicit̄ m

d'ustriose quō singula occurrētia p'uidēt dō euentura
 tibi p'pter optimū tuū. Cōpando enā mala q̄ fecisti. bo
 na q̄ culpabilē omisisti. et penas quas p' vitia meruisti
 multū gratant' et p' fine tollerabis adūsa q̄rūq; Recole
 m'iq; qd' sup'dictū ē. vt viz semp' p'ū et m'iorē oculū
 habeas ad p'ximū. rigidū at' et correptiū s'p' sup' te
 ipm. fiant enā nō modicā ad p'fectū magnū vt sis
 flexibilis durabilis et docibilis dei et hōm' nū deus
 reuelare possit sue volūtatis archana p' euentū coti
 dianū. et tū hōibz parē et p'ānāz serues p' flexibili
 tatē illā. eo tū dempto si q̄s te flectē velit ad p'ā. Ad
 her oīa requirit' industria et solertia magna et expi
 enna ac practica condiana. ymo curiositas qdā sācta
 p' quā hō scrutat' m' oībz qd' p' ea velit et inuat' deus
 Si talis factus esses posses iuenire deū et ei gloriā
 tibi elice ex secularissio sicut religiosis. ex turpi sicut
 ex v'gneo. et ex dāpnatis et dāpnadis sicut ex p'oes
 tinatis. ex duris et rigidis sicut ex mitibz et māsuet
 llā m' bonis relucet bonitas dei. i malis at' iusticia et
 equitas. ymo enā magna pietas. qua exp'rat' parit
 et dissimulat' p'ut' punitq; citra cōdignū. P'tea sicut
 repis deū m' te et ei grāz p'cipis condie. p'ntā et
 m'flurū ei9 exp'ris. sic multo ampliq; tene talia de
 p'ximo tuo. tum qā nescis omulta susurrā et iudina
 iter deū et ipm. tum qz oēm hōiē iudicare habes
 dignozē te et abilitozē m'flurū et respū diuina. put
 ad verū hūilē p'tinē sup' tactū ē. Circa p'dcā dilige
 tissime caueas ab hoc errore. viz ex quo dictū est.
 p'fectū et rectū hōiē posse capē p'fectū suū m' omi
 loco. in oī actu. nū oī p'sona et m' quozūq; euentu. q
 ideo velis te ingerē vltro foro et absentāe a thoro
 aut deo velis ludē et nō orare. aut ideo cōuerfari

no

velis aut tribalis. Non enim sic intelligendum est quod omnia loca
omnes actus. omnes persone. et omnes res sint equales a
equaliter pro motu assumende dicente propheta. Declina
a malo et fac bonum. Et iterum. Cuius scis eris. Et
apostolus. Eligite carismata meliora. sed sic est accipien
dum quod quando te oportet ex officio aut expedit ex caritate
te cohabitari iusari et attrectare exteriora vel sustine
re adusa. tunc munitis sis et pudes ut omnia a deo vel sim
deum vel ad deum capias. ymo in ipso iuemas deum. et
ex omnibus profectum tuum trahas nec turberis a quocumque
ymo ut cogaris per hoc supgredi omnia et te ipsum. et in
deum dilater et limpide absorberi. hec est enim vera
pax et vita perfecta et unaliter vita beata. quam tibi et
omni homini concedat. qui est paosissima hec tibi docu
menta perdidit insinuare deuenit. per et filius et
spus sanctus Amen. **Explicit Colloquium**

**Incipit tractatus putilis et valde notabilis. bñ
bilis magr. Johis gerson de dñi ihu v̄bis. Venite
ad me omnes qui laboratis et onerati estis etc.**

Venite ad me omnes qui laboratis et one
rati estis. et reliq. Salutare nobis est
fr̄es km̄i n̄i oī veneratōe p̄dicat. aī
nulla tñ possim rōne p̄hēde mag
nū hoc pietatis sacm̄. qd̄ manifestatū
est in carne et apparuit ī mūdō. q̄ v̄s
ih̄us xp̄us venit in hūc mūdū p̄dres saluos facē et
querē qd̄ pierat. Venit at̄ nō qualis erat a p̄ncipio cre
ator et iudex oīm sc̄lōr. s̄ qualis nob̄ īgruebat. sicut
speciosus forma p̄ filio hōm̄. ita copiosus et diues ī mā
sup̄ oēs q̄ tuorāt illū. Venit tanq̄ saluator pro p̄ditis
redēptor. p̄ captiuos. rex p̄ milibz. dñs p̄ seruis. diues
p̄ paup̄bz. medicus p̄ egrotis. vbi sunt nullū ab īferni